

A bírálóbizottság értékelése

Az értekezés eddig nem tárgyalt kontextusba helyezi a humán közszolgáltatások változásait, a jóléti államok átalakulásai, valamint a helyi önkormányzatiság egymásra gyakorolt hatását és visszahatását. A feldolgozás időszerűsége, újdonsága vitán felüli, hiszen egy állandóan forrongó, mozgó, változó társadalmi-gazdasági környezetben mutatja be a témát.

Az értekezés teljeskörűsége törekedve dolgoz fel hatalmas mennyiségű joganyagot és irodalmat, majd alkot modelleket megoldási lehetőségeket kínálva a jogalkotó számára. Ehhez többféle társadalomtudományi módszer alkalmazását ötvözi, így összességében egy összetettebb kép kialakítását téve lehetővé. A közigazgatástudomány és a jogtudomány módszerével együtt elemezve mutatja meg azt, hogy melyek azok a keretek, amelyek között a modern önkormányzati rendszerek fejlődnek, melyek azok a hatások, amelyek azt formálják a 20. század utolsó harmadától kezdődően a jelen időszakig.

A humán közszolgáltatások igazgatásának a magyar jogtudományban egyedülálló összehasonlító elemzésével a szerző a helyi önkormányzatok modelljeit alkotja újra egy sajátos szempontból, továbbá rámutat a centralizáció és decentralizáció legújabb tendenciáira, ahol több, gyakran ellentétes előjelű hatás érvényesül, amelyek egyedi megoldásokat eredményezhetnek.

Az értekezés főbb tudományos eredményei a következők:

1. Az önkormányzatiság erodálódik az egyes humán szolgáltatási rendszerekben megvalósuló centralizáció miatt, amelynek főként a világválságok voltak a fő katalizátorai.
2. A humán közszolgáltatási területen a polgári átalakulás következtében kialakuló és a helyi közügyek egyre tágabb körét ellátó helyi önkormányzatok működésében alapvető változások következtek be, megváltoztatva az önkormányzatiság jellegét, tartalmát.
3. A közszolgáltatás általános jogi és igazgatástudományi meghatározása nem alakult ki, annak értelmezése körében jelentős eltérések figyelhetők meg.
4. Összességében az önkormányzatiság globális visszaszorulását figyelhetjük meg.

A teljességre törekvés következtében az egyes fejezetek, különös tekintettel az elsőre, meglehetősen sok alfejezetre bomlanak, amelyek helyenként már az áttekinthetőség rovására túlbonyolítottá válnak.

Ugyanakkor fontos értékét képvisel, hogy dolgozat hatalmas mennyiségű ismeretanyagot fog át, imponáló szakirodalmi tájékozottsággal, rendkívül szerteágazó és részletes kutatási produktumával mutatja be a különböző önkormányzati modellek szerepvállalását a helyi közszolgáltatási feladatok ellátásában és a szerző a grafikonokkal is segíti a megértést.

A dolgozat egyik fő erénye, hogy nemcsak rámutat arra, hogy a közszolgáltatásnak nincs a jogrendszer és a jogtudomány egésze szempontjából egységes meghatározása, hanem maga keresi meg azokat a meghatározó tényezőket, amelyek nélkülözhetetlenek a megbízható fogalomalkotáshoz.

Ezeket alkalmazva dolgozza fel kutatásának tárgyát, amelyek segítségével önkormányzati alapmodelleket strukturál. E körben bár kitér az öngondoskodás más intézményeire és a társulásokra, azok a bírálóbizottság értékelése szerint nagyobb hangsúlyt is érdemelhettek volna.

Új megállapításnak tekinthető a vizsgált téma tekintetében a folyamatszerűség érzékeltetése, valamint az, hogy kronológiai trendekre mutat rá mind a humán közszolgáltatások szervezése körében, mind a helyi önkormányzatok folyamataiban, rendkívül szerteágazó résztémákat egységben kezelve.

Az opponensek véleménye alapján vita alakult ki a tárgyalt témakörben a testületi önkormányzatok szerepét illetően. A jelölt a vitában elhangzott kérdésekre alapos, meggyőző választ adott.

Az értekezés a MTA Doktori Szabályzatában foglalt tartalmi és formai követelménynek maradéktalanul megfelel.